

GLASNIK

OKRAJNEGA LJUDSKEGA ODBORA
LJUBLJANA-OKOLICA IN
MESTNEGA LJUDSKEGA ODBORA
LJUBLJANA

LETO II — ŠTEV. 11

LJUBLJANA, 11. FEBRUARJA 1955

Okrajni ljudski odbor Ljubljana-okolica

IZ ZAPISNIKA

24. SEJE SVETA ZA PROSVETO IN KULTURO OKRAJNEGA LJUDSKEGA ODBORA LJUBLJANA-OKOLICA, KI JE BILA DNE 11. JANUARJA 1955

Predsedoval Ervin Rotman, predsednik sveta
Tajnik Stane Mikuš

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika 23. seje Sveta;
2. razprava in sklepanje o predlogu proračuna in investicijskega proračuna za leto 1955;
3. razprava o predlogu organizacije prosvetne službe na sedežih bodočih komun in na skupnosti komun;
4. tekoče personalne in ostale zadeve;
5. razno.

Po odobritvi predloga dnevnega reda in zapisnika 23. seje, je Svet pri drugi točki dnevnega reda razpravljal in sklepal o predlogu proračuna in investicijskega proračuna za leto 1955. Načelnik tajništva je obrazložil predlog proračuna tajništva Sveta za leto 1955 ter predlog razdelitve investicijskih sredstev za leto 1955.

V razpravi je predsednik

okrajnega ljudskega odbora Miha Berčič obrazložil družbeni plan za okrajni ljudski odbor Ljubljana-okolica, prikazal njegove značilnosti in poudaril, da so predvideni dohodki okrajnega ljudskega odbora za leto 1955 znatno manjši, zato naj tudi Svet pri sklepanju o predračunskih predlogih upošteva dejansko finančno zmogljivost okraja. Po razpravi o predloženih predlogih je Svet sklenil:

1. proračun tajništva Sveta za prosveto in kulturo okrajnega ljudskega odbora Ljubljana-okolica predvideva 43.084.000 din izdatkov;
2. predlog investicijskega proračuna za leto 1955 znaša za Svet za prosveto 90.000.000 din. Sredstva za investicije za leto 1955 so znatno nižja in je zato Svet sprejel sklep, da se 76.236.000 din določi za nadaljevanje novih gradenj, 6.400.000 din za načrte in pripravljala dela za nove šole, 4.364.000 din

pa za učila, oz. za nakup novega šolskega inventarja. Učila bo tajništvo Sveta nakupilo skupno kot v letu 1954 in jih razdelilo posameznim šolam.

Pri tretji točki dnevnega reda — razprava o predlogu organizacije prosvetne službe na sedežih bodočih komun in na skupnosti komun — sklene svet predlagati Inicijativnemu odboru za pripravo statuta v zvezi z organizacijo prosvetne službe naslednje:

1. Svet za prosveto in kulturo OLO (skupnosti komun) naj izdaja na podlagi predpisov višjih upravnih organov in predpisov svojega ljudskega odbora odredbe, navodila in druge ukrepe za izvrševanje predpisov.
2. Svet naj obravnava načelna vprašanja s svojega področja dela in nadzira izvrševanje predpisov iz svoje pristojnosti v občinah.
3. Svet pripravlja predloge odlokov in drugih splošnih predpisov s svojega področja, ki jih izda okrajni ljudski odbor — skupnost komun.
4. Daje smernice tajništvu za prosveto in kulturo OLO v svoji upravni panogi, kolikor gre za posamezne zadeve iz pristojnosti okraja.
5. V pristojnost Sveta za prosveto in kulturo spadajo zadeve s področja predšolske in šolske vzgoje, šolstva, prosvete, kulture, umetnosti, telesne vzgoje in predvojaške vzgoje.
6. Svet ustanavlja in ukinja v skladu s predpisi višjih organov gimnazije, strokovne šole in zavode za posebno šolstvo ter druge zavode, ki imajo pomen za ves okraj, izvršuje do teh zavodov vse, s predpisi določene, personalne, upravne in nadzorstvene ukrepe, skrbi za ugotovitev materialnih sredstev in gradi ter vzdržuje zanje potrebna poslopja.
7. Svet za prosveto in kulturo opravlja svoje naloge po komisijah (pedagoška, za strokovno šolstvo, za predvojaško vzgojo, za posamezna vprašanja mladinske vzgoje itd.).
8. Svet razmešča vse vzgojno osebje v okraju in vodi evidenco o razporejanju prosvetnih in kulturnih delavcev v okraju.
9. Šolska inšpekcija naj se izloči iz sestava oddelka za prosveto in kulturo ter naj dela po smernicah in navodilih Sveta za prosveto in kulturo.

V razpravi o predlogu, da se inšpekcija izloči iz sestava oddelka za prosveto in kulturo okrajnega ljudskega odbora — skupnosti komun, svet ugotavlja:

I. Do sedaj je bila inšpektorjska služba sestavni del tajništva za prosveto in kulturo in so bili zato inšpektorji preveč za-

posleni z administrativnimi in drugimi nalogami ter so premalo delali na svojem strokovnem področju.

Inšpeksijska služba bi imela naslednje naloge:

- a) nadzor nad izvajanjem enotnih učnih programov za vse vrste šol,
- b) nadzor nad delom predvojaške vzgoje,
- c) skrb za strokovni in politični dvig učnega osebja in s tem v zvezi naloge za izvedbo sektorskih strokovnih konferenc, tečajev, vzornih učnih nastopov, predavanj za učitelstvo po enotnih kriterijih in v smislu sodobnih pedagoško-političnih načel.
- d) izdelavo podrobne analize učnih uspehov in pedagoškega dela vzgojnega osebja,
- e) študij strokovne literature ter skupno razpravljanje in preučevanje šolsko-pedagoško-političnih vprašanj.

II. Inšpektorji bodo vsekakor lažje preučevali pereča vprašanja šolske reforme, h kateri pravkar pristopamo, če bodo v stalnem medsebojnem kontaktu

III. Z uvedbo inšpektorjske službe po komunah bi bile naloge občutno neenakomerno razdeljene na posamezne inšpektorje, saj se število dosedanjih inšpektorjev ne krije s številom komun. Obstojata tudi nevarnost njihove preobremenitve z administrativnimi in ostalim delom na sedežih bodočih komun. En sam inšpektor bi težko izvršil inšpekcijo na področju večje komunice z večjim številom šol, medtem ko bi na neki manjši komuni imel inšpektor premalo dela.

Vse ostale zadeve razen navedenih pod točko 1. do 9. naj se prenesejo v pristojnost občine — komunice.

V pristojnost občine naj spada zlasti:

- a) skrb za zagotovitev materialnih sredstev tistim prosvetnim in kulturnim ustanovam, ki imajo pomen le za komuno (nižje gimnazije, osnovne šole, nižje strokovne šole, internati pri teh šolah in drugi zavodi, ki niso pridržani v pristojnosti okraja),
- b) skrb za izvajanje predpisov o osemletnem šolanju,
- c) sodelovanje s šolskim odbori in skrb, da se njihovi predlogi izvajajo in upoštevajo,
- d) skrb za izgradnjo objektov za prosvetne ustanove, ki imajo pomen le za komuno,
- e) skrb za razvoj izvenšolske telesno-vzgojne dejavnosti in pomoč telesno-vzgojnim organizacijam,
- f) skrb za razvoj predšolskih vzgojnih ustanov,
- g) vodenje personalne evidenc in urejanje delovnih odnosov uslužbenecv prosvetnih ustanov (dopusti, napredovanja, pohvale, nagrade, suplentura, ne pa postavljanje in razmeščanje).

h) skrb za izvrševanje naštetih nalog, ki naj bi jih izvrševala komuna, naj se zraven komunalnega sve-

ta za prosveto in kulturo ustanovi še oddelk za prosveto in kulturo. Upravne naloge bi izvrševal upravni uslužbenec, ki naj bi bil po možnosti prosvetni delavec. Oddelk za prosveto in kulturo bi moral imeti tudi primerno število finančnih, upravnih in pisarniških uslužbenecv glede na velikost komunice in obsežnost dela.

Nato je svet razpravljal o sestavi bodočih svetov za prosveto in kulturo pri okrajnem ljudskem odboru. V te svete naj bi komunalni sveti za prosveto in kulturo predlagali svoje zastopnike — delegate. Člani sveta so bili mnenja, da bi tudi v svetu za prosveto in kulturo LRS bili zastopniki — delegati svetov za prosveto in kulturo skupnosti komun. Tak sestav svetov bi bil primernejši že zaradi enotnosti dela, ki je neobhodno potrebna med sveti občin, okrajev in republike.

Glede razdelitve pristojnosti — vključno inšpekcije — v zadevah in nalogah našega šolstva so bili člani sveta mnenja, da bi visoko šolstvo in višje srednje šolstvo, tudi srednje strokovne šole, ostale v pristojnosti republiškega sveta za prosveto in kulturo, vse ostalo šolstvo pa v pristojnosti okrajnih ljudskih odborov.

V razpravi o navedeni razdelitvi so bili člani sveta namreč mnenja, da srednje šole, zlasti pa srednje strokovne šole, zajemajo največje področje vse republike. Republiškemu svetu za prosveto in kulturo bi bilo vsekakor lažje organizirati inšpeksijsko službo, kar bi bilo za bodočo skupnost komun zaenkrat neizbegljivo.

Svet je nadalje ugotovil, da je v svojem dosedanjem delu razpravljal večinoma o šolstvu in njegovih problemih. Manj se je ukvarjal z vprašanji iz ostalih področij prosvetne in kulturne dejavnosti. Nerešeno je vprašanje pristojnosti do družbenih kulturno prosvetnih organizacij, n. pr. Ljudske prosvete, društev prijateljev mladine, Svoboda itd. Če so dane okrajnim svetom za prosveto in kulturo naloge, da usmerjajo in vodijo vso kulturno-prosvetno dejavnost na območju svojega okraja, je nujno skupno reševanje in enotno gledanje na kulturno prosvetne naloge. Dosedanja praksa namreč kaže neko dvotirnost v reševanju kulturno prosvetnih nalog, n. pr. razni izobraževalni tečaji, Ljudska univerza itd.

Svet je nadalje razpravljal tudi o »Objavah« glasila Sveta za prosveto in kulturo LRS ter je po razpravi sklenil predlagati republiškemu svetu za prosveto in kulturo, da bi »Objave« postale tudi glasilo okrajnih svetov za prosveto in kulturo. »Objave« naj bi se razen odločb, odlokov, navodil in pravilnikov republiškega organa objavljale tudi sklepe, navodila itd. okrajnih ljudskih odborov oziroma

RAZPIS

Mestni ljudski odbor glavnega mesta Ljubljane razpisuje naslednja delovna mesta:

I. TAJNIŠTVO:

1. mesto arhivarja. Izobrazba: srednja strokovna izobrazba z zaželeno prakso v stroki;
2. več pravnih referentov. Izobrazba: pravna fakulteta z diplomom s prakso ali brez nje.

II. TAJNIŠTVO

ZA GOSPODARSTVO:

- a) v analitsko planskem odseku;
3. mesto referenta za industrijo;
4. dva referenta — analitika;
5. mesto referenta za analizo trga za preskrbo mesta.

- Izobrazba: Ekonomska fakulteta ali srednja strokovna šola s prakso.
6. več inšpektorjev v tržni inšpekciji. Izobrazba: Višja ali srednja strokovna šola s prakso v blagovnem prometu.
7. več inšpektorjev v finančni inšpekciji. Izobrazba: Višja ali srednja strokovna šola s prakso v industriji;
8. Dva referenta v katastrski upravi. Izobrazba: Geodetska fakulteta ali Tehnična srednja šola — geodetski oddelk, lahko tudi pripravnik.

III. TAJNIŠTVO ZA GRADBENIŠTVO

IN KOMUN. ZADEVE:

9. mesto šefa oddelka za komunalne zadeve. Izobrazba: gradbena fakulteta TVŠ ter dobro poznavanje problemov komunalne službe in upravnega poslovanja;
10. mesto referenta za ceste. Izobrazba: gradbena fakulteta TVŠ ali gradbeni inženir z daljšo prakso na izgradnji mestne cestne mreže;
11. mesto gradbenega inšpektorja. Izobrazba: Gradbena fakulteta TVŠ s prakso v ope-

rativi (gradnje ali projektiranje);

12. dva gradbena inšpektorja. Izobrazba: Gradbena fakulteta TVŠ s krajšo prakso v operativni (gradnje ali projektiranje) ali gradbeni tehniki z daljšo prakso;
13. mesto referenta na geodetskem uradu. Izobrazba: geodetska fakulteta TVŠ s prakso v izmeri mest in izvajanja regulacijskega načrta;
14. mesto arhitekta — urbanista. Izobrazba: TVŠ — oddelk za arhitekturo, po možnosti s prakso;
15. mesto arhitektonskega tehnika. Izobrazba: gradbeni inženir — arhitektonski oddelk ali ustrezna druga strokovna šola.

IV. TAJNIŠTVO

ZA SOCIALNO VARSTVO:

16. mesto šefa oddelka za splošno skrbstvo. Izobrazba: Višja ali srednja strokovna izobrazba.
17. mesto glavnega kalkulant — analitika. Izobrazba: gradbeni inženir ali višji gradbeni tehnik z najmanj 5-letno prakso;
18. mesto referenta za kontrolo investicij Sveta za prosveto. Izobrazba: gradbeni inženir ali gradbeni tehnik z najmanj 5-letno prakso;
19. mesto referenta za investicijsko komunalno dejavnost. Izobrazba: gradbeni inženir ali gradbeni tehnik z najmanj 5-letno prakso.

V. UPRAVA ZA INVESTICIJE:

17. mesto glavnega kalkulant — analitika. Izobrazba: gradbeni inženir ali višji gradbeni tehnik z najmanj 5-letno prakso;
18. mesto referenta za kontrolo investicij Sveta za prosveto. Izobrazba: gradbeni inženir ali gradbeni tehnik z najmanj 5-letno prakso;
19. mesto referenta za investicijsko komunalno dejavnost. Izobrazba: gradbeni inženir ali gradbeni tehnik z najmanj 5-letno prakso.

VI. PRAVILNO KOLKOVANE PROŠNJE JE

Kresija, soba št. 48/II. Rok za vložanje prošnje je 28. februar 1955.

njihovih svetov za prosveto in kulturo, tako kot tudi uradni list LRS objavlja odloke okrajnih ljudskih odborov. Poleg tega naj bi to glasilo objavljalo vse važnejše okrožnice, ki jih morajo sedaj po naročilu republiškega Sveta za prosveto in kulturo razmnoževati okrajni ljudski odbori in jih razpošiljati vsem šolam. Prav tako naj bi »Objave« vsebovale tudi poluradna navodila, priporočila itd. raznih družbenih organizacij.

Pri peti točki dnevnega reda — tekoče personalne in ostale zadeve — svet po razpravi sklene:

1. V zvezi z 10. obletnico osvoboditve bo Svet za prosveto in kulturo OLO pripravil naslednje prireditve:

a) 12. februarja 1955 okrajno smučarsko tekmovanje pionirjev srednjih šol na Vrhniki;

b) 3. maja 1955 svečano otvoritev taborišča za predvojaško vzgojo v Vikercih pri Medvodah;

c) 25. maja 1955, na Titov rojstni dan, pevski festival okrajnih mladinskih zborov, ki bo v Ljubljani;

d) v maju 1955 okrajni pionirski šahovski turnir v Ljubljani;

e) od 15. aprila do 30. maja 1955 taborjenja osnovnošolske in srednješolske mladine, in sicer: na Illovi gori za področje vse Dolenjske, na Golem za področje Barje, na Osredku za področje Vrhnika, Polhov Gradec, Dobrova, Sent Jošt, Horjul, Črni vrh, Žažar in Medvođe, na Zlatem polju za področje Tuhinjske doline in Črnega grabna, na Ravniku za področje Medvedjega brda, Zibrs, Hotedršice, Logatec, Rovt, Vrha in Zaplane, na Slivni pri Vačah pa za Zasavje in Moravsko dolino;

e) 19. junija 1955 fizikalni zlet z nastopom dijakov z vseh okrajnih srednjih šol, ki bo v Kamniku.

V zvezi z navedenimi proslavami se imenuje pripravljalni odbor, in sicer: Stane Bobnar,

predsednik, Marjan Binter, Vinjo Vidic, Ivan Tome, Drago Mehora, Stane Novljan in Franc Abram, kot člani.

Za taborjenja pa je predviden naslednji spored: znani borci iz narodnoosvobodilne vojne z navedenih področij bi pojasnili zgodovinski potek borb in njih pomen, nakar bi sledil kulturni program. Popoldne bi priredili razne igre, tekmovanja, taborni ogenj itd. Svet bo izdal občinskem svetom za prosveto in kulturo priporočila, da organizirajo odbore za pripravo taborjenja po posameznih sektorjih, preskrbe prevoze, prehrano in ostalo.

Nato je Svet reševal tekoče in personalne zadeve.

Predsednik

Sveta za prosveto in kulturo:
Ervin Rotman, l. r.

Tajnik

Sveta za prosveto in kulturo:
Stane Mikuš, l. r.

IZ POROČILA

O STANJU JAVNEGA REDA IN MIRU NA PODROČJU OLO LJUBLJANA-OKOLICA

Stanje javnega reda in miru na področju OLO Ljubljana-okolica ni vzorno, kajti še vedno so številni prekrški zoper javni red in mir. Največ je pretefov in razgrajanj, ki pogosto preidejo v kazniva dejanja, razen tega pa je mnogo tudi ostalih prekrškov, na primer: nedovoljeno pobiranje prostovoljnih prispevkov, nedovoljene prireditve, širjenje neresničnih vesti, zlonamerne kritike itd.

Iz dosedanjih zapažanj zaključujemo, da se število pretefov, razgrajanj, pijančevanj kaljenj nočnega miru in temu podobnih prekrškov posebno dvigne po 1. in 15. v mesecu, ko prejmejo delavci in uslužbenci plače, ki jih nekateri deloma ali v celoti tudi zapijejo, nato pa v pijanosti povzročajo razne kršitve, medtem ko so trezni kršilci le redki. Takšno stanje traja po plačilnih dneh približno pet dni, od teh so posebno kritične sobote in nedelje, nato pa to zopet pojenja do nove plače, ko se vse ponovi. Takšno stanje je zlasti v bolj industrijskih predelih.

Drugačna je situacija v izrazito kmečkih predelih, kjer so prekrški zoper javni red in mir poleti in v času poljskih del le redki; izjema so prazniki, razna žegnanja in veselice. Ob takih priložnostih se tudi kmetje opijajo in v vinjenem stanju delajo prekrške. Več kršitev pa kmetje povzročajo povzroča po zimski, ko nima posebnega dela in pogostejše zahaja v gostilne.

Glede na letne čase opazamo, da je največ prekrškov poleti, to je v času lepega vremena. Pri tem je upoštevati, da je v tem času največ sezonskih del, zlasti gradbenih (avtocesta, cesta Vrhnika—Logatec, gradnje raznih objektov itd.), na katere pride veliko sezonskih delavcev, ki so najpogostejši kršilci predpisov in povzročitelji raznih izgrediv. Poleti so v okraju tudi razne množične prireditve, zabave in veselice, ki imajo določen vpliv na stanje javnega reda in miru. S tem ne mislimo trditi, da je ta letni čas odločen glede na stanje javnega reda in miru v okraju, vendar poudarjamo, da je število takih kršitev v zimskem

času, ko ni toliko prireditev, niti ni v okraju sezonskih delavcev, mnogo manjše. V tem času so v glavnem kršilci ljudje, ki so več ali manj stalni gostje raznih gostiln.

Za stalne kršitve ne bi mogli trditi, da se v določenem času bolj ali manj ponavljajo, razen za nedovoljene prireditve, za katere je sezonski čas poletje.

V preteklem letu je bilo tudi precej krošnjarenja, kar je šlo v večji meri na račun birm, ki so bile v tem letu v okraju in pri katerih so razne krošnjarkarke, povečini doma iz Ljubljane, brez potrebnih dovoljenj prodajale medicinske izdelke, igrače, razne nabožne slike itd.

Mnogo je tudi prekrškov po uredbi o nabiranju prostovoljnih prispevkov. Pri tem niso mišljeni berači, ki prosjajo od hiše do hiše, ampak osebe, ki nabirajo brez dovoljenja prostovoljne prispevke, najpogostejše namenjene cerkvi.

V letu 1954 je bilo 1613 kršitev, ki jih je zagrešilo 1974 kršiteljev. Od teh je bilo javnemu tožilstvu oddanih 217 kazenskih ovadb za 344 kršiteljev. Ostalo pa je obravnaval sodnik za prekrške.

Iz gornjega je razvidno, da se je na splošno število vseh kršitev javnega reda in miru v letu 1954 nasproti prejšnjim letom dokaj dvignilo, kar posebno velja za pretepe in razgrajanja.

V tem poročilu imamo namen podrobneje obravnavati tiste kršitve, ki so specifične za stanje javnega reda in miru v okraju.

PRETEPI, RAZGRAJANJA IN IZGREDI

Najbolj pereč problem glede javnega reda in miru nedvomno predstavljajo pretepi, razgrajanja in podobni izgrediv. Vse to je v pregledu sodnika za prekrške vneseno pod rubriko »pretepi in razgrajanja«. Iz poročila je razvidno, da se je njih število zelo dvignilo. Tako smo v letu 1954 imeli 258 kršitev s 466 kršitelji, kar je za 65 kršitev s 175 kršilci več, kot je bilo tega v letu 1953. Ta porast pa ni v celotnem okraju enak. Število pretefov in razgrajanj se je v nekaterih, zlasti kmeč-

kih predelih celo zmanjšalo (občina Krka, Komenda, Vodice itd.), medtem ko se je v drugih skoraj podvojilo, kar velja posebno za občine Stična, Ivančna Gorica, Višnja gora, Grosuplje, Podtabor, Smarje, Skofljica itd., to je v predelih, kjer se gradi avtocesta.

Pri pretepih in razgrajanjih pogosto ne moremo govoriti samo o prekrških, ampak tudi še o kaznivih dejanjih. Pri teh kršitvah pride skoraj vedno tudi do lahkih ali hudih telesnih poškodb, do resnih groženj, poškodovanja tujih stvari ali celo do vdorov v tuje prostore. Pri pretepih, ki se navadno začne s klofutam ali brcami, kršilci kmalu posegajo po nožih, bok-sarjih, kolih, steklenicah, zorcarih, stoli ali celo vilah itd., pri čemer je vedno nekaj oseb poškodovanih.

Te kršitve, lahko trdimo, so skoraj v 90% povzročene zaradi vinjenosti. Nadaljnji vzroki so še: osebno sovraštvo, nespokoj, ženske, ugaljenost, odklonitev dajanja pijače vinjenim, intervencije LM, prešernost mladih fantov itd. Glavni vzrok je torej vinjenost, medtem ko se trezen človek obvlada. Zato tudi ni čudno, da je največ kršitev povzročenih prav v gostilnah in na raznih prireditvah.

Nekaj pretefov in razgrajanj je bilo tudi v privatnih stanovanjih, največ zaradi družinskih sporov in podobnega. Pri le-teh se je, kolikor ni bil pri tem moten mir okolice ali nočni mir, ukrepalo le na predlog stranke, ki so bile poškodovane in so zahtevale kazenski pregon.

Na področjih, kjer se izvaja večja gradbena dela (avtocesta, cesta Vrhnika—Planina, hidrocentrala Medvođe, cesta Kamnik—Duplica itd.), je zaposlenih mnogo tujih delavcev. Med njimi je tudi precej moralno pokvarjenih elementov, ki so bili v domačih krajih kompromitirani ali na slabem glasu, sedaj pa hodijo v druge kraje in prehajajo z enega delovnega mesta na drugo. V teh predelih je bilo največ izgrediv v gostilnah in na raznih prireditvah, pa tudi v samih delavskih naseljih izgrediv niso redki. Povzročijo jih največ-

krat delavci sami, nekaj pa so jih izvali tudi domači fantje, ki jim ni bilo prav, da so se tuji vrteli okoli njihovih deklet.

V delavskih naseljih so izgrede povzročili delavci največkrat ob popivanjih pri kmetih, v gostilnah in na prireditvah, ko so se vinjeni vrnili v naselje in tu začeli izživati ostale delavce. V vseh teh stvarih prednjači grosupeljsko področje, v tem področju pa posebno delavski naselji Peč in Smarje. Tudi nekateri delavci »Gradisa« na hidrocentrali Medvođe so pri povzročanju raznih izgrediv zelo aktivni. Le-ti povzročajo izgrede največkrat v gostilni »Ob Zbiljskem jezuru« in v tamkajšnjem gozdiču, kjer so že večkrat prestregli mimoidoče in jih pretepali.

Da je ravno na področjih, kjer je zaposlene mnogo sezonske delovne sile, teh kršitev največ, je po našem mnenju iskati vzrok tudi v načinu življenja tega delavstva. Večina teh ljudi ima v domačih krajih svoje družine. Tu so sami in se po končanem delu nimajo kam zateči, preseda pa jim tudi večno posedanje po barakah. Nekateri delavci so si zraven rednega dela našli še postransko zaposlitev pri kmetih, da tako še nekaj zaslužijo, obenem pa jim hitreje in koristneje mineva čas. Mnogo pa jih je med njimi, ki v prostem času raje posedajo po gostilnah, potem pa pijani povzročajo nerede.

V ostalih predelih okraja tovrstne kršitve niso tako množične. Več jih je v mestih in v večjih industrijskih središčih, na pr. Kamnik in Domžale.

Ze uvodoma smo omenili, da vpliva na porast ali zmanjšanje števila prekrškov tudi letni čas in datum v mesecu. To velja še posebno za pretepe in razgrajanja ter razne izgrede v vinjenosti, ker je največ pijančevanja in kršitev ravno ob plačilnem dnevu. Iz dosedanjih zapažanj ugotavljamo, da je prve mesece v letu teh kršitev manj. Za tem se kršitve stopnjujejo s toplejšimi meseci in dosežejo višek v juliju, avgustu in septembru, ko je na terenu največ prireditev. Zanimivo je tudi dejstvo, da je podnevi teh kršitev manj kot ponoči. To je tudi razumljivo, kajti čim dalje ljudje posedajo v gostilnah ali se zadržujejo na prireditvah in popivajo, toliko bolj se stopnjuje njihova vinjenost, ki pospešuje razdraženost ter napadalnost in zato pride po najmanjšem povodu do pretepa. Upoštevati moramo tudi to, da pozno v noč ostajajo v gostilnah in na prireditvah večinoma moralno slabi ljudje, vdani pijači in nagnjeni preprirom in pretepom.

Del krivde za tako stanje niso tudi gostilničarji, ki že vinjenim osebam še točijo, da se popolnoma upijajo in v takem stanju, ko se več ne zavedajo kaj počno, povzročajo izgrede. Niso redki storilci, ki na zaslišanjih izjavljajo, da ne vedo kaj so počeli, ker so bili preveč pijani. Nekateri gostilničarji sicer odklanjajo pijačo že vinjenim osebam, kar te pogosto izigravajo tako, da se usedejo v družbo drugih, ki naročajo pijačo tudi zanje. Zelo redki so gostilničarji, ki bi pijane osebe sami odstranjevali iz svojih lokalov in čeprav bi bili to dolžni, skrbeli za red v njih.

PIJANČEVANJE

Pravo pijančevanje kot prekršek po 14. točki drugega člena zakona o prekrških zoper javni red in mir se je doslej zelo malo preganjalo ali pa skoraj nič. Tudi v primerih, ki so navedeni v poročilu, ni šlo za samo pijančevanje, ampak o kršitelji v pijanosti zagrešili še kaj drugega, da se je zoper nje uvedel postopek. S tem ni rečeno, da v okraju pijančevanje ni hudo, ampak je le pri postajah LM obstajalo mišljenje, da še ni prekršek, če kdo javno pijančuje, a je drugače miren in da mora zagrešiti še kaj drugega, da bi se proti njemu ukrepalo.

Ceprav dosedaj glede pijančevanja še niso dovolj storili in ne moremo nastopiti z določnimi številkami, lahko vseeno trdimo, da je v okraju pijančevanja več kot preveč. V Tuhinjski dolini n. pr. se je zelo povečala potrošnja alkoholnih pijač vseh vrst, od kar so se dohodki prebivalstva zaradi visokih cen lesa povečali. V občini Srednja vas je glavni dohodek trgovskega podjetja KZ odprodaja alkohola, in to v neverjetno velikih količinah. V pijančevanju na kmetih navadno prednjačijo manjši kmetje, ki imajo doma številno družino. So primeri, da taki kmetje zapijejo skoraj ves izkupiček za prodani les ali za kaj drugega, zato pa zanemarijo svojo družino, zlasti otroke, ki hodijo okoli skoraj goli in lačni.

Povedati smo že, da je dosti več pijančevanja v mestih in v večjih industrijskih središčih kot na kmetih. Tu je tudi precej kroničnih pijancev, ki ves prosti čas presede po gostilnah, kamor sproti nesejo vsak dinar ali cele plače. Posledice tega pa se močno odražajo v družinskem življenju takih ljudi. V družini se ponavadi začno prepiri, za tem pride do pretefov, pogosto pa tudi do ločitev zakona. Imamo več primerov, da je bil pri takih družinskih pretepih eden ali drugi zakonec tudi telesno poškodovan, n je sam zahteval zakonski pregon zoper drugega. Pri tem pa najbolj trpe otroci, in to materialno kakor tudi vzgojno. Takšni otroci se po navadi moralno pokvarijo in kaj hitro zaidejo na kriva pota, ki jih še v mladosti privedejo v vzgojne ali celo kazenske poboljševalne domove, s čimer je običajno tudi njihova nadaljnja življenjska pot pokvarjena. Zaradi pijančevanja staršev imamo v okraju 73 vzgojno zanemarenih in 32 moralno ogroženih otrok. Nič čudnega tudi ni, da je od 78 mladoletnih prestopnikov 18 zanemarenih.

Potrebno bi bilo torej podvzeti radikalne ukrepe proti temu, saj bi se z omejitvijo pijančevanja zboljšalo tudi stanje javnega reda in miru in socialno stanje določenih ljudi, pa tudi občutek osebne varnosti državljanov bi bil večji.

KALITEV NOČNEGA MIRU

Iz pregleda sodnika za prekrške je razvidno, da se je število kalicev nočnega miru v letu 1954 povečalo za več kot 37 odstotkov.

Prav tako kot pri prejšnjih obravnavanih kršitvah je tudi kaljenje nočnega miru skoraj v vseh primerih posledica vinjenosti in le v manjši meri prešernosti ali drugih vzrokov. Te kršitve

povzročajo največ ljudje, ki se v nočnih urah vinjeni vračajo z raznih zabav ali gostiln in med potjo kričijo, prepevajo in igrajo na razne instrumente, s čimer budijo prebivalce.

Kaljenje nočnega miru je najpogostejše v mestih in v večjih industrijskih središčih, kar je prebivalstvo gosteje naseljeno in je tudi več gostilniških lokalov in prireditev. Dogažajo se take kršitve tudi v kmečkih predelih toda v dosti manjši meri. Pri le-teh pa mnogokrat ni vzrok pijanost, ampak prešernost domačih fantov, ki po vasovanju pri dekletih ukajo ali pojejo na poti domov. V takih predelih je to težko smatrati za kršitev, saj so ta področja navadno redkeje naseljena in to ljudi pri nočnem počitku ne more motiti. Težje posledice imajo kalitve nočnega miru v gosto naseljenih krajih kjer skupina nočnih kričalcev lahko prebudi celo ulico ali del kraja.

V številu tovrstnih kršitev v okraju prednjači Kamnik, kjer je bilo v prvih devetih mesecih preteklega leta 28 takih prekrškov, kar predstavlja 27% vseh prekrškov v okraju. Pri pomenjamo pa, da so gornji podatki o storjenih prekrških le del vseh prekrškov. Večina teh se je dogodila v večjih centrih oz. krajih, kjer obstojajo postaja LM, ki lahko hitro ukrepa proti kršilec.

NESPODOBNO VEDENJE

Pregled sodnika za prekrške sicer izkazuje samo 21 tovrstnih prekrškov v okraju, čeprav jih je bilo dokaj več. Upoštevati je pri tem, da so tu obsežni samo tisti prekrški, kjer je bilo zoper storilce ukrepano izključno zaradi nespodobnega vedenja. Pod prekrške nedostojnega vedenja smo beležili nedostojno govorjenje z uporabljanjem vulgarnih izrazov ali pa nedostojno obnašanje oseb na javnih krajih. Tudi to se dogaja skoraj izključno v pijanosti storilcev in smo imeli le malo primerov, da so bili kršilci te vrste trezni ali pa slaboumne osebe. Pri teh prekrških je pogosto težko ločiti, ali naj se obravnavajo kot nedostojno vedenje ali kot nemoralna.

BERAČENJE

V preteklem letu je sodnik za prekrške obravnaval 31 primerov beračenja, kar je še enkrat več kakor v letu 1953. To zvišanje gre zlasti na račun cigarov, ki so prišli v letošnjem letu na naš teren na gradnjo avtoceste, medtem ko smo imeli pravih beračev le 16. Še od teh 16 pravih beračev je iz našega okraja le 6, od katerih je eden bil trikrat zaloten. Berači iz drugih okrajev so se v našem okraju zadrževali le kratek čas. Večina njih so starejši ljudje, ki se ukvarjajo z beračenjem še iz časov stare Jugoslavije in hodijo od vasi do vasi. Berači, ki prihajajo k nam iz južnih krajev, so mlajši ljudje, ki bi se lahko preživljali tudi z delom. Le-ti nastopajo mnogo bolj zahtevno kot stari in prosjačijo za staro obleko ali pa zahtevajo tudi denar.

DELOMRZNOST V KLAŠEŠTU

V prvih devetih mesecih preteklega leta je sodnik za prekrške obravnaval 23 primerov delomrznosti in klateštva, to

je za sedem primerov več kot v letu 1953. Te prekrške so v glavnem zagrešili ljudje slabših moralnih kvalit, ki jim pošteno delo smrdi in se raje potikajo iz kraja v kraj. Ti ljudje opravljajo tudi razna priložnostna dela ali se do časa do časa ukvarjajo s kakšno potujočo obrtjo, vendar pa jim je glavni smoter čim bolj živeti in čim manj delati. Skoraj vsi ti ljudje so za delo sposobni in so bili tudi večkrat zaposleni, vendar pa so jih povsod zaradi pijančevanja in pogostega izostajanja od dela v kratkem odslovili. Nekateri med njimi se ukvarjajo z raznim prekupčevanjem, da bi res z malo truda dobro zaslužili. Največ se zadržujejo po raznih gostilnah, kjer radi pijejo na tuj račun. Niso redki primeri, da taki ljudje, ko jih zasačijo na terenu, nastopajo proti družbeni ureditvi ali pa proti organom LM.

Klateže je zelo težko nadzorovati, ker se gibljejo po terenu, ne da bi se prijavili in verjetno priložnostno tudi krađeje. Več takih ljudi je prišlo v naš okraj iz drugih okrajev in republik. Mnogokrat je tem ljudem težko dokazati delomrznost in klateštvo, ker se izgovarjajo, da iščejo delo ali da so kam namenjeni. Kaznovati jih je mogoče le zaradi izgrediv, ki so jih v kakem kraju zagrešili ali pa zaradi nepriprave svojega bivanja, če so se v določenem kraju zadržali dalj časa.

VEDEŽEVANJE

Vedeževanje ne predstavlja problema, kajti obravnavana sta bila v preteklem letu le dva primera. V obeh primerih sta bili to ženski. Posel vedeževalk temelji na lahkovernosti ljudi, ki verjamejo, da izbrance osebe vidijo v prihodnost ali preteklost in da jim te lahko povedo, kaj se bo z njimi zgodilo.

Ceprav smo v preteklem letu imeli samo dva primera vedeževanja, je tega v okraju precej več. Delali bomo na tem, da ugotovimo vse primere in da te stvari s primernimi ukrepi preprečimo.

PRIREDTIVE

Po zakonu morajo biti vse prireditve v okraju prijavljene 48 ur poprej tajništvu za notranje zadeve, ki mora zanje dati svoje soglasje. Tajništvo prepoveduje prireditve le v primerih, ko bi bil v nekem kraju z njimi ogrožen javni red in mir, ali pa podvzame potrebne ukrepe, da bi bil mir zagotovljen. Zakonitih določil pa se nekateri prireditelji ne drže in prireajo takšne stvari brez soglasja tajništva za notranje zadeve. Lani je bilo v prvih devetih mesecih 32 neprijavljenih prireditev v okraju, kar je za 15 več, kot v enakem obdobju leta 1953.

Medtem ko so ostale kršitve izvršene zlasti v mestih in industrijskih krajih, je značilno za tovrstne kršitve, da se dogajajo izključno v kmečkih predelih. Približno polovico vseh teh kršitev so zagrešili privatniki, ki so na svojih domovih priredili razne zabave s plesom — nekakšne male veselice. Ob takih prilikah točijo vino in žganje, ki so ga pridelali sami ali pa so ga dobili v gostilnah. Vse takšne nedovoljene prire-

ditve so bile prirejane v času cerkvenih žegnanj, da bi tako poudarili slovesnost verskega praznika. Ze stara navada je, da so v vaseh, kjer ni gostiln, na dan žegnanj prirejali ples in zabave v privatnih domovih, česar se nekateri drže še sedaj. Ker takšni ljudje za dovoljenja ne prosijo, je nujno, da pridejo v nasprotje s predpisi. Privatniki seveda pri tem računajo tudi na dobiček, ker nihče ničesar ne naredi zastonj. Za take zabave najamejo kakšnega harmonikarja.

Nekaj prireditev na dneve žegnanj je bilo tudi v gostilnah, zlasti v privatnih. Gostilničarji kaj radi zagrabijo vsako priložnost, kjer se jim nudi večji obisk in s tem tudi zaslužek. Taki gostilničarji pri tem malo upoštevajo politične trenutke, saj so med njimi mnogi klerikalci, ki kaj radi nalašč napravijo takšne zabave, čeprav so za to kaznovani.

Tudi prostovoljna gasilska društva so napravila nekaj nedovoljenih prireditev na verske praznike. Skoraj v vseh primerih so društva imela dovoljenja za prireditve na nedeljo pred praznikom in so jih tudi organizirala, kljub temu pa so nekaj dni za tem na dan praznika ali žegnanja priredili še manjše javne zabave brez dovoljenja. Ko so bili na to prireditelji klicani na zagovor, so se navadno izgovarjali, da jim je na prireditvah ostala jedka in pijača, kar so morali spraviti v promet, da ne bi bili oškodovani. Ti njihovi izgovori pa ne drže, saj bi lahko vse, kar jim je ostalo, odstopili najbližjemu gostinskemu podjetju.

Nekaj nedovoljenih prireditev je bilo organiziranih tudi na raznih shodih, sestankih in pojedinah ob cerkvenih manifestacijah.

Takšne zabave smo smatrali za nedovoljene prireditve zato, ker se jih je udeležilo večje število ljudi, na njih pa so imeli tudi razne govore in celo nastope pevcev, zaradi česar so izpadle v javne prireditve.

Pod tem se nameravamo zadržati tudi pri dovoljenih prireditvah, saj ravno prireditve predstavljajo večkrat resen problem za javni red in mir. Posebno pereče je to v poletnih mesecih, ko se vrste prireditve vsako nedeljo na vseh koncih in krajih okraja. V prvih devetih mesecih preteklega leta je bilo prijavljenih 219 prireditev na prostem in 302 v zaprtih prostorih, pri čemer pa niso upoštevani številni plesi v gostilnah, ki so navadno vsako nedeljo. Na teh prireditvah je bilo 64 kršitev javnega reda in mira, od katerih je bilo 22 predanih javnemu tožilstvu, ostalo pa sodniku za prekrške.

IGRE NA SLEPO SREČO

V preteklem letu je bilo registriranih 23 igralcev iger na slepo srečo, ki so bili ovadeni zaradi igre »einc« in »kupčkanja«, ko so igrali za večje vsote. Te igre so najbolj razširjene v občinah Sentvid pri Stični, Stična, Višnja gora, Grosuplje in Medvode. Ni pa rečeno, da tega tudi drugod ni in da ni bilo v teh občinah več takih primerov. Od tod je razmerje največ registriranih igralcev.

Zasledovanje in preganjanje hazarderjev je težavno, kajti le-ti se dobro zavedajo, da so takšne igre prepovedane. Navadno se zbera v posebni sobi kakšne gostilne, pri čemer pazijo, da ni prisoten »hče, ki ne igra. Primeri, da bi igralci igrali v gostilnah v prisotnosti ostalih gostov, so zelo redki. Igre na slepo srečo se igrajo tudi po privatnih stanovanjih, kjer se zbirajo sami »zanesljivi igralci«, s čemer pa je zelo zmanjšana možnost preganjanja.

Večina igralcev se vdaja hazardiranju iz strasti do igranja in z upanjem, da bodo pri igri dobili. Po navadi o to materialno dobro preskrbljeni ljudje, katerim ne bi bilo treba stremeti za takšnim zaslužkom.

Razen hazardiranja smo imeli še 4 primeri nekakšnega srečolova ali tombole, pri čemer so organizatorji želeli na lahek način priti do dobrega zaslužka. Posamezniki, ki so te srečolove prirejali, so zanje tudi sami prispevali edini dobiček in sami prodajali srečke lastnega proizvoda.

V marcu in aprilu preteklega leta se je v okraju močno razmahnila tudi neka igra s pismi: ali verizno pošto, pri kateri je bila za nizek prispevek obljubljena velika vsota, če ni kdo verige prekinil. Ta pisma so bili precej razširjena v vseh predelih okraja, največ pa v Kamniku. Ljudje so pridno pošiljali svoje prispevke po 100 din, celo redki pa so bili tisti, ki bi sami kaj dobili. Igra je bila prekinjena, ko je bilo v dnevnem časopisu objavljeno, da je le-to navadna prevara, pri kateri so začetniki izkoristili lahkovernost in naivnost ljudi.

KROŠNJARJENJE

Prekrškov krošnjarjenja je bilo lani v devetih mesecih 88 primerov, kar je 4,5 krat več kot v letu 1953. Vzrok za tak vzpon te vrste kršitev je med drugim tudi, da so bile v tem letu številne birme, saj je bila približno polovica obravnavanih prekrškov napravljena ravno ob takih priložnostih. Pri teh prekrških je bilo zaloteni največ žensk, ki so prišle iz Ljubljane ali celo iz Stajerske. Prodajale so razne medicinske izdelke, igračke, nabožne slike,

rožne vence itd. Večina teh žensk se je izkazovala organom LM s potrdili mojstrov, kar naj bi dokazovalo, da so te ženske prodajalke in s čimer bi bile upravičene prodajati. To jih seveda ne opravičuje, ker so medicinske izdelke kupovale in jih nato po višjih cenah prodajale. Nekatere so se sicer prijavile v kraju birme, kjer so mislile trgovati, na pristojnem občinskem ljudskem odboru in tem plačale neko takso, vendar pa jih to še ne opravičuje za trgovanje. Nekatere teh žensk niso nikjer zaposlene in se preživljajo skoraj samo s krošnjarjenjem. Mnoge so bile zasačene že takoj v začetku birme, a jih to ni izpametovalo in so s svojim poslom nadaljevale, za kar so bile ovadene tudi do štiri krat.

Krošnjarji, ki v začetku prodajajo lastne izdelke, se pogosto lotijo tudi trgovanja s predmeti, ki jih kupijo v trgovinah in jih potem na deželi z dobičkom vnovčijo. Tak primer je tudi s privatnimi ščetkarji v občinah Komenda in Vodice. Pogosto se ti ljudje zraven krošnjarjenja in prodaje tekstilnega blaga ukvarjajo tudi z nedovoljeno trgovino z urami in raznimi drugimi predmeti, pri tem pa prednjačijo krošnjarji iz okraja Livno.

STAROST IN POKLICI KRŠILCEV

Kot smo že omenili, je bilo v prvih devetih mesecih lanskega leta obravnavano 1974 povzročiteljev raznih kršitev, ki so po starosti razdeljeni takole: 274 kršiteljev je mlajših od 20 let, 734 je bilo starih med 20. in 30. letom, 342 med 30. in 40. letom, 323 med 40. in 50. letom, 208 med 50. in 60. letom in 93 je bilo starih nad 60 let.

Iz zgornjega vidimo, da je dobra polovica kršiteljev mlajša kot 30 let, in prav ti so najpogostejši povzročitelji nedovoljenih kršitev. Po poklicu pa je bilo med kršilci 739 delavcev, 258 kmetov, 240 kmečkih delavcev, 72 državnih službenec, 98 nameštencev, 204 obrtnikov, 126 gospodinj, 93 brezposelnih, 36 ciganov in 117 ostalih poklicev. Kot je razvidno iz pregleda, je največ kršilcev iz vrst delavstva. Le-ti so glavni povzročitelji pretepev, razgrajanj, kalitve nočnega miru in sličnih zapadov, medtem ko so pri nekaterih drugih vrstah prekrškov, n. pr.: neprijavljene prireditve, nedovoljeno pobiranje prostovoljnih prispevkov itd. povzročitelji zlasti kmetje in kmečki delavci, ki so tudi dostikrat vmešani v pretepe. Mnogo kršiteljev je tudi obrtnikov, vendar so bili le-ti obravnavani največ zaradi prekoračenja obratovalnega časa, zlasti gostilničarji, ali pa pod ostalimi prekrški.

POROČILO

O DELU KOMISIJE ZA KMETIJSKI ZEMLJIŠKI SKLAD OLO LJUBLJANA-OKOLICA V LETU 1954

Z zakonom o kmetijskem zemljiškem skladu splošnega ljudskega premoženja in o dodeljevanju zemlje kmetijskim organizacijam, ki je začel veljati dne 27. maja 1953, je bil ustanovljen kmetijski zemljiški sklad, ki ga upravljajo okrajni ljudski odbori. V ta sklad pride vsa kmetijska zemlja splošnega ljudskega premoženja, pridobljena po določilih o agrarni reformi, zaplembi in drugih zakonitih predpisih, kakor tudi ona obde-

lovalna zemlja tistih kmetijskih gospodarstev, ki presega zemljiški maksimum 10 ha. Komisija za kmetijski zemljiški sklad je ugotovila, katera kmetijska gospodarstva na območju okraja Ljubljana-okolica imajo nad 10 ha obdelovalne zemlje in je izdala tozadevne odločbe za večino primerov že leta 1953. V letu 1954 je bilo obravnavanih še 5 primerov, ker so bile proti odločbam vlozene tožbe oz. pritožbe. Vsega

je bilo izdanih 236 odločb, ki so pravnomočne v 234 primerih, dočim je v enem primeru zaradi vlozene tožbe postopek pri okrajnem sodišču, v enem primeru pa zaradi vlozene pritožbe postopek še ni pravnomočen. Komisija je pri 236 kmečkih gospodarstvih izločila v kmetijski zemljiški sklad okoli 980 ha obdelovalne zemlje in priznala tem gospodarstvom odškodnino v višini okoli 57 milijonov din,

S tem je komisija pregledala va obstoječa zasebna kmetijska gospodarstva z nad 10 ha obdelovalne zemlje (911 gospodarstev) in je izdala odločbe v 236 primerih, za ostala gospodarstva pa je postopek ustavila, ker presežek nad 10 ha obdelovalne zemlje po katastrskih podatkih dejansko ne predstavlja več obdelovalne zemlje v naravi. Naloge komisije pa s tem še niso prenehale. Ker je postal z zakonom o prometu z nepremičninami promet z zemljišči med zasebniki povsem sproščen, je komisija dolžna uporabiti določila zakona o kmetijskem zemljiškem skladu glede zemljiškega maksimuma, čim bi se z odplatnim ali neodplatnim pravnim poslom (darila, oporoka, zakonito dedno nasledstvo) obdelovalna zemlja katerega koli kmetijskega gospodarstva povečala nad 10 ha.

Pri ugotavljanju zemljiškega maksimuma je bilo delo zelo zamudno, ker se stanje obdelovalne zemlje v naravi ni nikjer ujemalo s katastrskimi in zemljišknimi podatki. Zato so bile formirane pri občinskih ljudskih odborih podkomisije, ki so pomagale komisiji pri pregledu in iskanju parcel, ki je z agronomskimi in katastrskimi strokovnjaki pregledala vse parcele, ki so jih posamezni lastniki pri zaslišanju označili za neobdelovalno zemljo. Tako je bila ugotovljena površina obdelovalne zemlje v naravi, ki je bila po nekaterih hribovitih predelih in barjanskih predelih znatno manjša od stanja po katastru in kar je imelo za posledico, da večina kmetijskih gospodarstev v teh predelih ni padla pod udar zakona o kmetijskem zemljiškem skladu. Ko

vlagali predvsem zato, ker jim je bila odvzeta zemlja v bližini sedeža posestva, ali so navajali, da jim je bilo odvzetih nesorazmerno več njiv in premalo travnikov in narobe.

Največ tožb in pritožb je bilo zaključenih s poravnavo, ko je komisija predhodno ponovno pregledala kvaliteto in lego odvzetih površin, pri čemer sta komisija in stranka delno popustili od svojega prvotnega stališča. Okrožno sodišče je odločilo s sodbo v 5 primerih v korist splošnega ljudskega premoženja. Vrhovno sodišče pa v 2 primerih. Republiška komisija je z odločbami zavrnila 3 pritožbe, dočim je 36 pritožb rešila okrajna komisija po pooblastilu republiške komisije.

Zemljišča, ki so bila s pravnomočnimi odločbami vnešena v zemljiški sklad iz posameznih kmetijskih gospodarstev, se zemljiškoknjižno preknjižujejo na splošno ljudsko premoženje. Katastrski urad je tudi napravil večino delilnih načrtov v primerih, kjer so bili dosedanjim lastnikom izločeni v kmetijski sklad le deli parcel.

Po uredbi o izdajanju obveznic za odškodnino za premoženje, izločeno v zemljiški kmetijski sklad splošnega ljudskega premoženja (Ur. l. FLRJ, št. 20/54) bo treba sestaviti za vsako posamezno kmetijsko gospodarstvo nalog Narodni banki FLRJ za izplačilo odškodnine za zemljišča, vnešena v zemljiški kmetijski sklad. Nalogu za izplačilo odškodnine je treba priložiti odločbo komisije o izločitvi zemljišča in odločbo o dodelitvi teh zemljišč kmetijskim organizacijam. To delo bo opravila komisija v sodelovanju z upravno-pravnim odsekom tajništva za gospodarstvo OLO, čim bodo zbrani podatki posameznih parcel iz dodelitvenih odločb kmetijskim organizacijam, ki bodo priloženi k ustreznim odločbam komisije za kmetijski zemljiški sklad kot priloga k nalogu Narodni banki FLRJ za izplačilo odškodnine za zemljišča, vnešena v kmetijski zemljiški sklad.

Komisija za kmetijski zemljiški sklad OLO.

VABILO NA SEJO

Članom Sveta za zdrav. in soc. politiko, upravnikom Domov onemoglih, predsednikom upravnih odborov domov onemoglih!

Na podlagi čl. 134 odst. 2. zakona o okrajnih ljudskih odborih (Uradni list LRS št. 19/52) sklicujem XVII. redno sejo Sveta za zdrav. in soc. politiko OLO LJ, okol. v sredo, 16. februarja 1955. ob 8. uri zjutraj, v prostori OLO Ljubljana okolica, Zupančičeva ul. soba št. 26/II. z naslednjim dnevnim redom:

1. pregled izvršitve sklepov XVI. redne seje;
2. socialno varstvo starih in onemoglih;
3. razno.

Vsem članom Sveta za zdrav. in soc. politiko OLO LJ, ok. smo poslali prepis sklepov Sveta za zdrav. in soc. politiko LRS z dne 20. in 21. dec. 1954. glede socialnega varstva starih in onemoglih s prošnjo, da jih do seje proučijo.

Domovom onemoglih so bili isti sklepi poslani z našim dopisom št. V.—571—1/1 z dne 20. I. 1955.

P r e d s e d n i k
Sveta za zdrav. in soc. politiko:
Tone Blejce, l. r.

INDUSTRIJSKIM, TRGOVSKIM, GOSTINSKIM IN DRUGIM PODJETJEM

Z odločbo OLO Ljubljana-okolica št. II-1-1031-9/3 z dne 31. jan. 1955 ter odločbo Mestnega ljudskega odbora glavnega mesta Ljubljana št. G-800/2-55/BV-ON je bila ustanovljena skupna komisija za plače v gospodarstvu za OLO Ljubljana-okolica

in MLO Ljubljana.

Podjetja obveščamo, da ima ta komisija začasno poslovne prostore na sedežu OLO Ljubljana-okolica v Ljubljani, Zupančičeva ul. št. 8/IV, soba št. 64.

Tajništvo komisije

ODLOČBA

o ustanovitvi skupne komisije za plače v gospodarstvu za področje okraja Ljubljana okolica in glavnega mesta Ljubljana

I.

Ustanovi se skupna komisija za plače v gospodarstvu za področje okraja Ljubljana-okolica in glavnega mesta Ljubljana.

II.

V to komisijo za plače v gospodarstvu se imenujejo:

1. Za predsednika: tov. Franc Plazar, predsednik republ. odbora sindikatov delavcev in nameščencev Kemične industrije ter odbornik LO glavnega mesta Ljubljana.

2. za člane ing. Leon Skabernec, načelnik tajništva za gospodarstvo OLO Ljubljana-okolica,

tov. Erna Podbrežar, šef ekonomsko-planskega sektorja MLO Ljubljana, tov. Janez Kermavner, odbornik OLO in obratovodja »Elma« Črnuče, tov. Viljem Stanič, odbornik MLO in direktor podjetja »Kroj« Ljubljana, tov. Franc Borštnik, odbornik MLO Ljubljana in član Sindikalnega sveta Ljubljana, tov. Albert Dernikovič, tajnik Trgovinske zbornice za OLO Ljubljana-okolica, tov. Hugon Czurda, šef Urada za planiranje OLO Ljubljana-okolica, tov. Ivan Brume, tajnik Gostinske zbornice za MLO Ljubljana, tov. Just Gabrijelič, uslužbenec gradbenega podjetja »Tehnika« Ljubljana.

3. za tajnika: tov. Venčeslav Vetrovec, šef upravno pravnega odseka OLO Ljubljana-okolica.

MLO LJUBLJANA

POZIV

k vložitvi davčnih prijav za pavšalno odmero dohodnine in prometnega davka za leto 1955 Rok za vložitev je od 15. februarja 1955 do vključno 5. marca 1955.

Na podlagi 37. člena uredbe o dohodnini, se odmerja dohodnina povšalno za davčno leto vnaprej vsem obrtnikom, ki ne zaposlujejo tuje delovne sile. Vajenci se ne štejejo za tujo delovno silo.

Na podlagi sklepa gospodarskega sveta MLO glavnega mesta Ljubljane z dne 2. februarja 1955, bo davčna komisija prav tako ugotavljala pavšalno davčno osnovo za davčno leto vnaprej še brivcem, krojačem, modistkam, šiviljam in veziljam, ki zaposlujejo največ do dva pomočnika, pod pogojem, da v zgornjem roku vložijo letno davčno prijavo.

Pozivamo vse prizadete davčne zavezance, naj v času od 15. febr. do 5. marca vložijo davčne prijave, v katerih morajo navesti kosmati dohodek, ki ga predvidevajo v tekočem letu ter proizvodne in režijske stroške, ki bodo potrebni za doseg teh dohodkov.

Hkrati s pavšalno odmero dohodnine, bo v smislu 20. člena uredbe o prometnem davku, ugotovljena tudi pavšalna davčna osnova za prometni davek. Zaradi tega je treba prijaviti tudi predvideni promet v letu 1955.

Davčne prijave se vlagajo pri finančni upravi MLO (Kresija, soba 16) in pri upravah za dohodke Občinskih ljudskih odborov Polje in Sentvid, kjer vrši davčni zavezanec svojo stalno obrt.

Prizadete davčne zavezance opozarjamo, da ne bo rok za

vlaganje davčnih prijav podaljšan. Davčnim zavezancem, ki so že vložili davčne prijave za pavšalno obdavčitev za leto 1955 v januarskem roku, ni treba teh prijav ponovno vložiti, smejo jih pa v zgornjem roku še dopolniti.

Davčna komisija je merodajna pri odločanju, kateri zgoraj naštetih obrtnikov ne morejo biti vnaprej pavšalirani, ker uporabljajo stroje na pogon, ki zamenjujejo večje število delovne sile.

Načelnik
tajništva za gospodarstvo
MLO Ljubljana:
Dr. Stefan Šoba, l. r.

GRADIVO ZA SEJO MLO PREDLOG ODREDBE

o upravljanju in poslovanju sklada za varstvo otrok pri MLO glavnega mesta Ljubljane

Čl. 1

»Sklad za varstvo otrok« je pravna oseba.

Čl. 2

»Sklad za varstvo otrok« upravlja upravni odbor, ki šteje od 6 do 11 članov in ga imenuje MLO Ljubljana izmed ljudskih odbornikov Mestnega zbora in Zbora proizvajalcev ter predstavnikov družbenih organizacij in izmed prosvetnih ter socialnih delavcev.

Čl. 3

Upravni odbor sklada izvoli izmed sebe predsednika. Predsednik predstavlja upravni odbor in zanj podpisuje.

Čl. 4

O uporabi sredstev sklada odloča upravni odbor z večino gl.

III.

Komisija za plače v gospodarstvu lahko imenuje za posamezne gospodarske panoge eno ali več podkomisij za obdelavo posameznih problemov.

IV.

Delovna doba komisije traja leto dni.

Mestni ljudski odbor Ljubljana

Okrajni ljudski odbor
Ljubljana-okolica

Predsednik

Mestnega ljudskega odbora
dr. Marijan Dermastia, l. r.

Predsednik

Okrajnega ljudskega odbora:
Miha Berčič, l. r.

SKLIC SEJE

Na podlagi 134. člena Zakona

o okrajnih ljudskih odborih
s k l i c u j e m

I. redno sejo Sveta za gospodarstvo OLO Ljubljana okolica, ki se bo vršila dne 15. februarja 1955 ob 8. uri v sejni sobi OLO Ljubljana okolica št. 26-II z naslednjim

d n e v n i m r e d o m :

1. Družbeni plan za leto 1955.
2. Gospodarski predpisi.

Predsednik

Sveta za gospodarstvo:
ing. Gašper Muha, l. r.

Čl. 5

Predsednik upravnega odbora je odredbodajalec pri uporabljanju sredstev sklada.

Čl. 6

Upravni odbor mora vsaj enkrat letno poročati mestni skupščini o delu sklada za varstvo otrok.

Čl. 7

Denarna sredstva sklada naj služijo predvsem za razvijanje družbene iniciative na področju otroške vzgoje in zaštite in za razvijanje in podpiranje novih oblik dela na tem področju.

Ne morejo pa se ta sredstva trošiti za potrebe, ki se morajo kriti iz proračunskih sredstev.

Čl. 8

Podrobnejše predpise o uporabi denarnih sredstev sklada in o poslovanju sklada izda s posebnim pravilnikom upravni odbor sklada.

Čl. 9

Kontrolo nad uporabo sredstev »Sklada za varstvo otrok« opravlja Komisija za proračun MLO Ljubljana.

Čl. 10

Ta odredba velja od dneva sprejema.

OBJAVA o javni dražbi

Mestni ljudski odbor glavnega mesta Ljubljane bo dne 19. februarja 1955 razprodal na javni dražbi razno rabljeno mizarско orodje iz zaplenjene imovine.

Javna dražba bo v Dvoru št. 4 pri Stanežičah v Ljubljani s pričetkom ob 10. uri.

Izdaja založništvo »Ljublanski dnevnik«, direktor Stane Skrabar, odgovorni urednik Ivo Tavčar

Okrajni ljudski odbor Ljubljana-okolica

OKRAJNI LJUDSKI ODBOR LJUBLJANA-OKOLICA sprejme takoj v službo dve dobri pisarniški uslužbenki z znanjem strojepisja in po možnosti stenografije. — Prednost imajo kandidatinje s prakso v pisarniški službi. Ponudbe je poslati na Okrajni ljudski odbor Ljubljana okolica, Ljubljana, Zupančičeva 8-II, najpozneje do 15. februarja 1955.

Je komisija ugotovila, da obseg obdelovalne zemlje v naravi presega 10 ha, je določila, katere parcele se naj izločijo v kmetijski zemljiški sklad. Pri tem je redno upoštevala mnenje dosedanjega lastnika in ni izločevala parcel, ki ležijo poleg ali v bližini sedeža gospodarstva, niso pa bili upoštevani ugovori lastnikov v primerih, ko so parcele mejile, ali so bile v neposredni bližini parcel, ki je že last splošnega ljudskega premoženja. Tako je bilo mogoče formirati primerne komplekse obdelovalne zemlje za dodelitev kmetijskim organizacijam.

Proti odločbam komisije je bilo vloženi 24 tožb in 39 pritožb. Tožbe so bile vložene največ v primerih, kjer je šlo za barjanski ali hribovit svet, kakor tudi v primerih, kjer so bile upoštevane v obseg sklada zemljiške parcel, ki jih je lastnik izročil v last tretjim osebam, ker še niso bile preknjižene na novega lastnika. Pritožbe so